

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дпн Клавдия Василева Сапунджиева, СУ "Св. Кл. Охридски"
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
"доктор"

в област на висше образование: 1. Педагогически науки

професионално направление: 1. 2. Педагогика (Социална педагогика)

Автор: Георги Милков Димитров

Тема: „Партньорство между институциите при социална защита от
домашно насилие”

Научен ръководител: проф. д-р Нели Бояджиева, СУ

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Георги Милков Димитров е докторант на самостоятелна подготовка към катедра “Социална педагогика и социално дело” в СУ “Кл. Охридски”. Документите, процедурата и представените материали по защитата са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на СУ. Докторантът е роден 1966 година. Завършил е магистратура по социална педагогика към РУ. Той е председател на УС и директор на Сдружение „Център на НПО Разград” и консултант, ръководител на проекти, обучител по проблемите на партньорството между институциите и борбата с домашното насилие. В качеството си на докторант е участвал активно в

научните събития и изяви, организирани от катедра „Социална педагогика и социално дело” и ФНОИ – симпозиуми, докторантски четения и др.

2. Представяне и анализ на дисертационния труд

Трудът е посветен на една трудна, актуална и предизвикателна от изследователска гледна точка тема, чието значение нараства напоследък лавинообразно и самата тя е поставена на изпитанието на непрекъснат публичен дебат.

В структурно отношение трудът се състои от увод, четири глави, заключение, изводи и препоръки, приноси, публикации на автора, литература, приложения – общо 569 страници, като основната част на текста е от 420 страници. Изследователската концепция е с добре оформена и обоснована, а методите са подходящи. Проучената и използвана литература е по темата на труда и обхваща източници на кирилица, латиница и онлайн публикации – общо 371 източника.

Авторът е „вътре” в проблематиката, защото е непосредствен създател и участник в изработването и осъществяването на Механизъм за защита от домашно насилие в област Разград, ръководител и осъществител на десетки проекти в това направление. В този смисъл трудът има специфична стойност като изследователски резултат. Изследването следва подхода action research, като изучава и представя изследвания феномен в хода на действието. На практика авторът обобщава работата и проектната си дейност в това направление от 2011 г. до днес. Това дава възможност за конкретни изводи, но и за обобщени препоръки, свързани с борбата с домашното насилие у нас.

Теоретичната част в първа и втора глава разкрива същността и особеностите на домашното насилие, като се основава на научните

изследвания и социалната практика предимно в България, анализира международните документи и практики за превенция, правната регламентация и защита у нас и т. н. Изведени са обобщения, които обосновават фокусите на емпиричното изследване. Очертава се липсата на национален механизъм за взаимодействие, което възпрепятства регистрацията на сигналите и съответно подкрепата на пострадалите.

Трета глава е посветена на моделирането на механизъм за защита от домашно насилие, като е извършен преглед на изследванията за координацията на политиките в това отношение и е обоснован процесът на създаването на Местен механизъм за защита от домашното насилие, очертани са етапите и ролята на съответните институции. Използван е опитът на създадения и ръководен от докторанта Местен механизъм за партньорство по превенция на домашното насилие.

Четвърта глава представя емпиричното изследване и резултатите от прилагането на Местния механизъм за защита от домашното насилие. Изследователската концепция е добре формулирана – цел, задачи хипотеза и теза на изследването, етапи, методика. Налице е анализ на богат емпиричен материал от анкета с жени от Разград, от въпросник за представителите на институциите, фокус групи и експертна оценка от професионалисти. Изводите и препоръките са практически значими и обогатяват социално-педагогическата работа и управлението на социалните дейности у нас. Очертаните предизвикателства дават възможност за бъдеща изследователска работа и усъвършенстване на прилагането на местния механизъм за партньорство.

Какви са *основните научни постижения* в труда?

1. Налице е познаване на нормативните актове, работата на институциите, политиките и реалната практика у нас по превенцията и защитата от домашно насилие. Трудът следва своя специфична логика на

представяне, обоснована от особеностите на проблематиката и стила на автора, повлиян от дългогодишната му проектна работа в това отношение. Всички компоненти на емпиричното изследване – методика, етапи, условия, анализ на резултатите, изводи и др. се представят подробно, с подходящи графики, съдържащи много статистически данни.

2. Създаден е реален Модел на местен механизъм за партньорство при прилагане на ЗЗДН, който не само е апробиран в процеса на продължителната изследователска работа, но е и реално приложим и прилаган, като отчита всички компоненти на управлението, логистиката и координацията на социалната и социално-педагогическата работа в това направление. Чрез този механизъм за партньорство при прилагане на ЗЗДН се активизира ангажирането на заинтересованите структури и институции за взаимодействие в процеса на превенцията на домашното насилие.

3. Моделът е изведен на базата на теоретичните и най-вече на емпиричните анализи на изследването, чиито съдържателно процесуални части се представят подробно и с необходимите доказателствени статистически данни. След представяне на резултатите от всяка част на емпиричното изследване и формулиране на изводи са изведени препоръки, което засилва практическата стойност на труда.

Може да се каже, че подобни усилия и изследвания имат и иманентно постигат и една по-глобална социално-педагогическа задача, макар и не директно формулирана – повишаване на чувствителността и информираността на обществото за домашното насилие и постигане на непримиримост към проявите му.

3. Автореферат, публикации и приноси

Авторефератът е представя труда коректно и подробно. По труда са направени 8 публикации, от които 5 са самостоятелни. Те са публикувани в представителни и официални издания, разнообразни са по жанр – наръчник, студия, статии, доклади. Приносите са коректни и съответстващи на постигнатото.

3. Критични бележки, въпроси и препоръки

Въпреки че отчитам факта, че докторантът е повлиян от спецификата на работата си и начина на писане и оформяне на документацията по проектната дейност, смятам, че е възможно постигането на по-лаконичен и логически по-последователен от научна гледна точка изказ и стил, както и по-целенасочено и обобщено представяне на изследователските стъпки и резултати (и в този смисъл още доста неща по описанието на изследователските процеси биха могли да се изведат в приложение или да се съкратят). Същевременно с това трябва да се отбележи и фактът на положените от докторанта последователни усилия по усъвършенстването на труда и съобразяването с бележките и препоръките от различните етапи на обсъждането му.

Въпрос: Каква е ролята на телевизията и масмедиите в процеса на отразяване и въздействие за превенцията на домашното насилие – въобще и конкретно на регионално ниво?

Какво още трябва да се направи в социално-педагогически и възпитателен контекст за повишаване на информираността и непримиримостта на обществото към проявите на домашно насилие?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Като отчитам много доброто познаване на нормативната уредба и на практиките по защита от домашно насилие в България, както и огромната по обем извършена работа при провеждане на емпиричното изследване, а също така и положеното старание на докторанта за създаване на продукт, който да има практическа полза в дейностите по превенция и защита от домашно насилие, смятам, че трудът притежава необходимите характеристики и качества на дисертационно изследване.

Въз основа на посочените достойнства и научни приноси, давам своята *положителна оценка* и предлагам на почитаемото научно жури *да даде образователната и научна степен 'доктор'* на Георги Милков Димитров по професионално направление 1. 2. Педагогика (Социална педагогика).

30. 08. 2019 г.

проф. дпн Клавдия Сапунджиева